

ПОМЕР Д-Р ЛУКА МИШУГА

У ВІВТОРОК, 8-го ЛЮТОГО 1955, О ГОДИНІ 11:45 ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ, ПІСЛЯ ДОВГОЇ І ВАЖКОЇ НЕДУГИ, ВИСПОВІДАВШИСЬ ТА ПРИЙНЯВШИ НАЙСВЯТІШІ ТАЙНИ, ПОМЕР В ШПИТАЛІ СТ. БАРНАБАС У НЬО ЙОРКУ Д-Р ЛУКА МИШУГА, ДОВГОЛІТНІЙ ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР „СВОБОДИ“, ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДІЯЧ ТА ДУХОВИЙ І ФАКТИЧНИЙ ПРОВІДНИК АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ УПРОДОВЖ ОСТАННІХ ТРЬОХ ДЕСЯТИЛІТЬ, ПРОЖИВШИ 68 РОКІВ. ПРИЧИНОЮ СМЕРТІ БУЛА НЕВИЛІКОВНА НЕДУГА ПІСТРЯКА В ШЛУНКУ, ЩО ОПІСЛЯ ПЕРЕКІНУЛАСЬ І НА ІНШІ ЧАСТИНИ ТІЛА. ПОХОРОНИ ПОКІЙНОГО ВІДБУЛИСЯ, ЗГІДНО З ЙОГО ОСТАННЬОЮ ВОЛЕЮ, НА ДРУГИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ СМЕРТІ. ІЗ СМЕРТЮ Д-РА ЛУКИ МИШУГИ УКРАЇНА ВТРАТИЛА ОДНОГО З НАЙВІРНИШІХ І НАЙБІЛЬШ ТРУДЯЩИХ ДЛЯ ЇЇ ДОБРА СВОЇХ СИНІВ, АМЕРИКА ВТРАТИЛА СВОГО ПРИКЛАДНОГО ГРОМАДЯНИНА, А АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ ВТРАТИЛИ СВОГО ЛІДЕРА, ПІД ЗНАКОМ ЯКОГО СТОЯЛА ПОЛОВИНА ЇХ ІСТОРІЇ.

Д. Галичич

НА ПРОЩАННЯ

З проймаючим до глибини душі смутком приходиться мені прощати востаннє Людину і Приятеля, з яким в'язали мене не тільки довгі роки дружби, але й майже 30-літня громадська праця на цій вільній, Американській Землі.

Коли помре людина, то ми, звичайно, вживаємо самих суперлативних слів для піднесення її заслуг і її прикмет. Та в цьому випадку жадні слова і жадні суперлативи не можуть віддати заслуг славної пам'яті Доктора Луки Мишуги для української спільноти.

Була це Людина великої ідеї, хрустального і незламного характеру, невтомної праці. Так, це був Патріот на ділах! Він завжди світив прикладом. Чи це було тоді, як треба було скласти пожертву на якусь благодію — ціль самому, чи треба було перевести збірку; чи треба було поїхати від міста до міста і від громади до громади, щоб промовляти на вічах, концертах і маніфестаціях, поривати маси до діла до жертвенності та підсичувати вогонь їхнього зацікавлення українськими справами. Він завжди був готовий, посвячуючи для тих справ свій час, свій труд і свої гроші, не відстаючи часто навіть звороту видатків на подорож. Він служив прикладом, щоб не пропустити жадного важливішого зібрання, жадної імпрези. Він давав приклад, як треба служити українській ідеї на Рідній Землі, він давав приклад, як треба їй служити і далеко від неї. Він мав усі прикмети провідника і державного мужа. Він мав знання і досвід, мав холодний розсудок і гаряче серце, мав сильну волю і послідовність, мав ширість і одвертість, характер і честь, мав любов і пошану до всього, що було дороге, рідне, українське.

Покійних ми, звичайно, прощасмо в першу чергу від найближчої родини: від жінки і дітей, братів і сестер. Такої родини наш Покійник не мав. Але це не значить, що він був тут сам, без найближчих йому істот. Він мав їх. Такою найближчою була для нього „Свобода“. Він віддав їй 30 років свого часу, свого життя, він вкладав у неї свою душу і своє серце, а з того 22 роки на пості головного і відповідального редактора. Він віддавав їй свій час будні і часто у свята, вдень і часто вночі. Тому прощаю його в першу чергу від „Свободи“ та її співробітників.

Такою ж близькою його родиною був Український Народний Союз. Хоч він і працював у „Свободі“ та для „Свободи“, але завжди

живо цікавився розвитком Союзу, дбав про його ріст. Він писав про його працю, закликав до праці для нього, а вже найбільше заслуг положив Покійний при англо-українських видавцях УНСО-юзу про Україну, бо через його руки і перевірку перейшла кожна з тих книжок. І коли американський кореспондент назвав Український Народний Союз „надхненням та гордістю для українців у всьому світі“, то в цьому велика заслуга Покійного.

Прощаю його від членів Екзекутиви та від цього Головного Уряду Українського Народного Союзу і всього його членства.

Зокрема близькою родиною Покійного була українська справа. Він служив їй тут, на Американській Землі, від 1921-го року, насамперед як представник уряду Західно-Української Народної Республіки у Вашингтоні, опісля, впродовж 17 років, як генеральний секретар центрального Об'єднання Українських Американських Організацій, як член Політичної Ради УК-Комітету і, вкінці, як голова ЗУАД-Комітету. Будучи секретарем Об'єднання, він виконав величезну працю для познайомлення американської опінії з українськими проблемами. Всі меморіали і телеграми до американського та інших урядів, все те виходило з-під його редакції, а близько пів мільйона зібраних грошей на визвольну боротьбу — це головне і майже виключно його заслуга. Об'єднання і весь провід української спільноти за тих 17 років так тісно пов'язані з особою Покійного, що можна сміло і без перебільшення сказати, що час між двома світовими війнами був епохою Мишуги на американській землі.

А на кінець маленька характеристика, до якої міри Покійний був перейнятий українською справою:

В дні 23-го січня, коли ми відвідали його в його мешканні в Джерзі Сіті перед Святом Державності в цьому місті і сказали йому, що на ратуші міста повісив, побіч американського, український прапор, то він, з вогами від сліз схвильований очима, просив, чи не можна б йому, вже майже із смертної постелі, поїхати та поглянути на ці виставлені побіч себе на ратуші два прапори, що завжди були для нього символами найвищих ідеалів волі, за які він все своє життя так неохотно стояв і боровся. Сьогодні, на його прощання, обидва ці прапори повішують на будинку Українського Народного Союзу і „Свободи“, спущені до половини машту.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

А. Драган

ОСТАННІ МІСЯЦІ Д-РА ЛУКИ МИШУГИ

Вірити не хочеться, що більше, ніж будь-який лікар може знати. Все ж таки, недомагання в шлунку вже в своїх перших початках мусіли бути такі, що заставили д-ра Мишугу піти до лікаря — д-ра Романа Осінчука в Нью-Йорку. Д-р Осінчук, перевіривши пацієнта, зарядив негайно пересвітлення і за раз після того операцію шлунка, що відбулася в шпиталі Колумбус в Нью-Йорку 3-го серпня 1953 року.

Вже перед операцією, і тим більше після неї, д-р Осінчук знав справжній характер нової недуги, і про це поінформовав голову Українського Народного Союзу та найближчого приятеля д-ра Мишуги, п. Дмитра Галичича, і мене. Спільно ми постановили, що це тривожне і сумне відкриття лікаря повинно залишитись в таємниці, і ми цю постанову додержали до останньої хвилини перед самим пацієнтом, як і перед суспільністю, аж доки вона частинно не вийшла на світло денне іншими шляхами.

Це — коротка передісторія того, що сталося. Звичайно, її подас не лікар і не медичний фахівець, а тому її треба вважати тільки за свідчення розповіді.

Після операції та кількох місяців реконвалесценції, д-р Мишуга ще частинно повернувся до здоров'я, але вже ніколи не відіслав своєї попередньої, хоч і скромної на його ріст ваги, і не прийшов в повної до сили. Проте, він, — як це він сам казав — „філософічно“ піддався операції і опісля всією силою своєї волі допомагав у можливій реконвалесценції, вже з початком 1954-го року знову вернувся до праці в Редакції, не зважаючи на всі порадки і настоювання Екзекутиви УНСО-юзу, зокрема п. Галичича, та редакційних співробітників, щоб продовжити час своєї реконвалесценції. Ми часто казали: „Пане Докторе, тепер уже не так потрібно Вашої праці, як Вашої порадки і Вас самих!“ Але „наш Доктор“ — як ми його називали — не хотів слухати. Крім участі в редакційній праці, він мав ще одне, прямо непереможне бажання: завершити підготову видання англо-української Енциклопедії Українознавства, і тій праці, крім звичайної праці в „Свободі“, в першу чергу віддавав. Понад тисяча сторінок українських манускриптів і стільки ж їхніх англійських перекладів перейшли через його трудящі руки. Енциклопедія була в тому часі його сам знає про свою недугу.

Деяких негритин, але докульних недуг він набув у своїй повсякчас напруженій праці. Це були — як він коротко казав — нерви. Цих нервів він сам у звому поступуванні ніколи не виявляв, але вони з тим більшою силою відбивалися на його здоров'ю.

Деякі хронічні ревматичні болі доповнювали ці його найжесточкіші терпіння, до яких він уже був „привик“, та які не тільки не були перешкодою в його праці, але, навпаки, до тієї ж напруженості праці його не заохочували, бо саме в праці він забував про біль, що — як він це часто говорив — „кололо в боці, чи крутило в шийці“.

Такий стан продовжувався аж до майже половини 1953 року, коли д-р Мишуга почав відчувати ще й біль в шлунку.

Тут треба згадати, що д-р Мишуга, із усіми своїми недомаганнями, ніколи не звертався до лікарів. На його часті поради, щоб він все ж таки піддався лікарській перевірці здоров'я, він звичайно згадував свої відвідини в одного лікаря, професора Віденського університету, який при тій нагоді висловився, що д-р Мишуга сам знає про свою недугу

ОСТАННІ ЗАРЯДЖЕННЯ СЛ. П. Д-РА Л. МИШУГИ ЩОДО ПОХОРОНУ

Неділя, 6-го лютого 1955 р., була останнім днем в житті сл. п. д-ра Л. Мишуги, який він провів ще в повній свідомості. В тому дні він подиктував, казав собі кілька разів прочитати і опісля, вже дрижащою рукою, підписав такі

„ОСТАННІ МОЇ ЗАРЯДЖЕННЯ ЩОДО ПОХОРОНУ“

1. У „Свободі“ проголосити вістку про смерть щойно один день після похорону. Домовини з моїм тілом абсолютно не відкривати і тіла нікому не показувати.

2. На другий день після смерті, похоронити мене (за обраною мною самим уже давніше місці) в припадності одного священика, членів Екзекутиви Українського Народного Союзу, ред. А. Драгана та д-ра В. Галаана. Пізніше нехай відправлять Службу Богу.

3. Тіло убити у фраз, який зберігся ще з часів моєї дипломатичної служби.

4. На домовину і могилу не давати жадних квітів.

5. Після похорону всі нехай назад вертаються до роботи.

Мені прочитано написане і я це стверджую своїм власноручним підписом: Лука Мишуга

Це був останній підпис сл. п. д-ра Л. Мишуги.

Д-Р ЛУКА МИШУГА

(Коротка біографія)

В Українській Загальній Енциклопедії, том II, стор. 712, подана така коротка інформація: „МИШУГА, 1. Лука, сучасний український громадський діяч, братишч Олександра, діяч „Українського Об'єднання“ в Америці і співредактор щоденника „Свобода“; 2. Олександр, український оперовий співак, ліричний тенор (1853-1922), виступав на оперових сценах італійських, польських, російських, німецьких, перед світовою війною мав у Києві свою школу співу“.

Сл. п. д-р Лука Мишуга народився 30-го жовтня 1887 року в містечку Виткові Новім, Радехівського повіту біля Львова в Західній Україні. При фінансовій допомозі свого славного дядька Олександра закінчив середню школу у Львові в році 1906 і університетські студії в Відні в році 1911, де й здобув диплом доктора правничих наук. Судову практику відбув у Львові, а адвокатську в Жовкві у відомого українського правника й громадянина д-ра Короля.

З вибухом першої світової війни д-ра Л. Мишугу не вважали до австрійської армії з уваги на його слабку фізичну будову. Не зважаючи на те, він вже навесні 1915 року вступив в ряди Українських Січових Стрільців та виконував свою службу на Волині у Володимирі Волинському, широко організуючи місцеве українське життя, зокрема шкільництво, що у великій мірі припинилося до піднесення української національної свідомості серед місцевого населення та поклало основи під організацію майбутньої української влади.

По розвалі Австрії д-р Мишуга створив у Володимирі Волинському Українську Радю, проголосив прилучення Волині до Української Соборної Держави з урядом в Києві та організував місцеву владу на Волині. Його спомини з того часу про Волині були надруковані початково фейлетонами в часописі „Республіка“ в Станіславові, а опісля видані окремою брошурою. (Закінчення на зстор. 3-ій)

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1883

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second-Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPIPLATA:		SUBSCRIPTION RATES.	
Na рік	\$10.00	One year	\$10.00
Na пів року	5.25	Six months	5.25
Na три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незадоволені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РЕЗИГНАЦІЯ МАЛЕНКОВА

Повідомлення про "добровільну" резигнацію Маленкова з посту голови Раді Міністрів СРСР було на Заході сподівано несподіваним. Правда, західний світ, а тим більше совєтське населення, не звикли до "резигнацій" совєтських діячів і тому, цілком зрозуміло, вона вже в перших хвиликах викликала суперечливі коментарі, як їх викликає кожна подія в Кремлі, що є з засади тільки наслідком шайтанських інтриг, підступів та боротьби за диктаторську владу, в якій вже багато кандидатів утратило голову. Кожна б зміна на кожному посту совєтської верхівки приходить не з волі народу, як це буває в демократичному світі, а з волі спритнішого і сильнішого претендента, чи внаслідок вічних інтриг у диктаторській системі.

Уступлення Маленкова було, як сказано, несподіванкою, сподіваною вже від майже двох років, коли він вступив на червоній від крові престолі Сталіна. Маленков став був вибранцем Сталіна, але ця його "вибраність" зобов'язувала так довго, доки жив Сталін. Негайно після його смерті прийшов до голосу своєрідний "колектив" претендентів на нового Сталіна, до якого, крім Маленкова, належали Берія, Хрущов і Молотов. З Берією справився Маленков досить швидко, бо той, очолюючи МВД та заанадто довіряючи своїм впливам і своїм діям, поспішився простягнути руку по найвищу диктатуру, або щонайменше так могло здаватися Маленкову.

Від того часу в західній пресі було повно віслюків вісток та здогадів про суперництво між Маленковим і Хрущовим. Знаючи і спостерігаючи совєтських відносин здогадувалися і спекулювали на всі лади, заповідаючи день упадку Маленкова або Хрущова, як логічну певність. Так воно і сталося, хоч і в певно інших, як цього можна було сподіватися, обставинах.

Сама "резигнаційна" заява Маленкова, з його "признанням до вини", нагадує багато подібних заяв із совєтської махабратичної практики. Вона вказує на те, що резигнація Маленкова не була такою то вже "добровільною", як була колись резигнація Сталіна з посту секретаря партії. Сталін ніколи "не помилявся", а за всі його невдачі платили головами тисячі віслюків, "жертвених козлів", часом з-поміж самих партійних вождів, а найчастіше з-поміж Богу духа віслюків єдиного виконавця його волі. Маленков, натомість, вдарився поклявшись в груди перед Нікітою Хрущовим, який кілька годин пізніше призначив нового прем'єра, цим разом в особі теперішнього міністра оборони Ніколая Булганина.

Факт резигнації Маленкова промовистий не тільки своєю формою, але й загальною ситуацією. Насамперед виявляється, що після недовгих двох років, які минули від смерті Сталіна, в Кремлі все ще немає "другого Сталіна", і що крові Берія та ближчих і дальших його співробітників чи симпатиків було замало, щоб підняти нею це місце для Маленкова. Значить, боротьба триватиме і голови ще будуть котитися.

Треба також припускати, що, крім персональних інтриг та амбіцій, за резигнацією Маленкова криється в більшій чи меншій мірі внутрішнє положення Совєтського Союзу, міжнародна ситуація. Зовсім недавно в західній пресі було багато повідомлень та спекуляцій про чергову зміну "ліній" в совєтській господарській політиці, зокрема широко коментовано повороту, від масла до гармат", себто від перешестя у промислі, що продукують товари першої потреби, до перешестя у важкій індустрії. Заміна Маленкова, який приналежав в своїх неупісках у сільському господарстві, маршалом Булганиним вказує на перемогу гармат над маслом. Крім того, Маленков за два роки своєї влади наряд чим може похвалитися будь-яким успіхом у міжнародній політиці, в якому йому припадала б "сталінська роль".

Не зважаючи на всі ті історії в Кремлі та надії, що їх зв'язує з ними пафосістичний Захід, для повновеліх підсовєтських народів з того, очевидно, жадної полеміки не може бути, щонайменше не видно їх на найближчу мету. Маленков не перший з комуністичних вождів, що признався до вини. Доли повновеліх народів не змінить і не поліпшить ані резигнація одного з диктаторів, ані навіть його голова. Долю їх може поліпшити тільки кінець диктаторської системи, кінець усіх диктаторів і кандидатів на них, що настав би тільки з визволенням народів із совєтської тюрми. Від цього полеміка б і в сьому світі. І в цьому напрямку вільний світ повинен діяти, не обдурюючи себе надією, що диктатори самі перестріляються.

Павло Тернівський

БІБЛІОТЕКИ В ПРОВІНЦІАЛЬНИХ МІСТАХ УКРАЇНИ

(в 90-х рр. минулого століття)

Вихід з такого становища гімназисти, принаймні та їх частину, що любили книжку, знаходили в організовані тасманих учнівських бібліотек. Серед любивших гімназистів така бібліотека існувала роки із двадцять п'ять, переходячи від покоління до покоління. Звичайно гурт учнів старших класів, що цікавився читанням оббидав себе невеличкими ціннічними ввєсєками, вибирав бібліотекарів, який мався деск на околиці міста, потай переносив до нього ті книжки, що здавалися цікавими гімназіст, попередній бібліотекар, і поповняв нововинесеними книжками та журналами. Бібліотека функціонувала, при чому від очей гімназіального начальства.

Залежно від обставин, гімназисти, принаймні та їх частину, що любили книжку, знаходили в організовані тасманих учнівських бібліотек. Серед любивших гімназистів така бібліотека існувала роки із двадцять п'ять, переходячи від покоління до покоління. Звичайно гурт учнів старших класів, що цікавився читанням оббидав себе невеличкими ціннічними ввєсєками, вибирав бібліотекарів, який мався деск на околиці міста, потай переносив до нього ті книжки, що здавалися цікавими гімназіст, попередній бібліотекар, і поповняв нововинесеними книжками та журналами. Бібліотека функціонувала, при чому від очей гімназіального начальства.

"ВЕЛИКІ СЕСТРИ"

Організація "Великих Сестер" розмірило ще мало відомих в Америці й у світі, успіхи її ніде не публікувалися, але такі подвиги, що вона мас вигляди стати одною з найкращих і найцікавіших добродійно-виховних установ. Вона виросла з проблеми молоді, спеціально дівочої молоді в Америці. Багато-мільйонної міста з їх спокійними й небезпечними; вєлетєсєкі простори країни, в яких "можна загубитися"; темпо праці й заробітні можливості батьків, що замало уваги присвячують дітям; свобода, яка не визнає системи поліційного згодування мешканців домія і готелів; змога дєстєти, чого душа забавка, аби тільки гроші; вплив злого оточєння й "досвідчених" товаришів — і багато інших подібних причин створили ту проблему, яка викликала не тільки бідкани й мудрі теоретичні статті по журналах, але й практичні заходи, як протидіяти деморалізації частини дівочої молоді. В основі цієї організації покладено — серце. Рішено протидіяти лихові, поки воно ще не проявилось занадто яскраво. Карання за вину залишено поліції, судам, управлєнєним шкіль, — самі ж вхопилися за іншу зброю: за добре слово і добре діло.

Ініціативу до організації "Великих Сестер" дали стурбовані матері. Цікаво, що незалежно одні від інших — на сходах гуртків матерей у Нью Йорку, Пінаго, Бостоні, Сан Дєєго, Мінеаполісі, Лос Анджєлєсі і Філадельфії з'явилися ті самі думки: завернути зі злої дороги дітей це поки вони не зайшли задалєку. Постаєво засаду олікуватис дєвчєтєма головно ніжє за 14 років. Цю ідею підхопили Церква, і перші такі організаційні клітини постали на віровизнанєвій базі: католицькій, протєстєнтськєй й жидєвськєй. Однак незабаром виросли стєнїції "Вєлїкїх Сєстєр" самостїїні, незалежні від церковних організацій, так само, як незалежні від рас і походження.

"Вєлїкїх Сєстєр" — це старші, здєбїльша незамїні дївчєтє, з різними перєтє насєлєнєня і різними профєсїєй. Є між ними робїтєнїці, вчїтєлїкї, судїї, соцієлїні робїтєнїкї, лїкарї, мєдєсєтє, бїблїотєкарї, тєлєфонїстїкї, стєнїїстїкї, артїстїкї. Всї вони — добровільцї, які перехождєть спєцієлїїні курє соцієлїїної опїкї над нєлїтїмі. Кожна з них заїкєпєчєтєсь окремими "мєлїні сєстєрї", які потрєбуєть морєлїїної допомогї. Морєлїїна опїка потрєбєна частїє, як матєрїїлїна: цє остання прїходїть здєбїльша у посєрєдїї формї, — у формї поліпшєнєня жїтєвїх умовїн даної "мєлїї сєстєрї". Мотто організації звучить: "Унїїа за побїжлївостї". Запобїгєтьє злу розмовам, товариством, спортєм, відїїдуванєм конїцєртїв, театрї, музеїв, — заїкєпєчєнєм розгублєнїм дїшам незнаного їм до того часу почуття — товариєськєй і прїязнї та власної поїшєнї їй вартостї.

"Мєлї сєстєрї" — це здєбїльша вєлїкєміє дївчєтє 8-14 років, які займаєтьєсь дїрїїніми крадіжкєма по т. зв. дєсєнтїєчєтїх депєртємєнтєвїх крамїнічєх. Занотєвано випадок, коли дєчє тєї дївчїна відїїбрєла 4 долєрїє від менїїї дїтїнї, що її мєла посєлєа купити лїкїв. У вєлїкємії бїльшостї вїпадкїв вїяєтьєсь, що бєтїкї, особлїво матєрї, не їїкєвїлїєсь дїшам жїтєвїх своїх дїтєй-підїїтїкї і не прїєсвєчєвалї їїм чєсї й грошєй, дїлє заїкєпєчєнїє мїнїмуму її амбіції матї щось новє, гарнє, хоч бї її дєшєвє та скромнє. В однєм вїпадкє 10-рїчїна дївчїнка шїєтє разїв вїїкалє з домєу. "Вєлїкїх Сєстєрї" вєла сказала правду проїчїну своїх утєч: "Я хворєа від того, що мєнє потїєїї шїтєхєлєть". Вїяєлїєсь, що дївчїнка спїєть у лїкїку радєм з чєтїрма їїнімі дїтїмі. Органїзація "Вєлїкїх Сєстєрї" допомогєла бєтїкєм дїстєти бїльшє помєшєнєнє її купїлєа дївчїні окремє лїкїку: вєла вїколі бїльшє не вїїкалє з домєу. В їїнєм вїпадкє бєтїкєа бєтїкєа з перєлєком доїїдєлєсь, що їїна 14-лїтїя дєвчїнка є члєном "дївчїї бєндї" — "гєрл гєнґ", що зїїлєла вулицї бєї і тєрорїзуєлєа околїцу, маючї "союїїїкї" у бєндї підїїтїкї хлєпцїв. Єдїнєм прїчїноєм устєпєнєня цїї дївчїнї до бєндї бєлє оїрєчєнєа і бєтїкєа жємє потїєїїєсь на тїх, що гєлєзуєлєа з її вїгладї. Подїбні нєпєзакїї прїчїні бєлї і в їїніх дївчєт. "Вєлїкї Сєстєрї" повїїлїніми, тєрпєлїїніми заходами понав'язувєлїє зїанємостє з кїлькєма члєнєма цїї бєндї, здобулє собї доїїрїє і прїязнє. За коротїє чєсї бєндї розпєлєсь. Частїїми вїпадкєма бєлєвалєтьє потєчєлїє жєртвї наркотїкїв, заохочувєлїє ресонєсїїні злочїнічїм, торїгївїм наркотїкєма. З-пєрєлїєна на злу дорогу сєходїть сїротї, якіні нїхтє не пробєє заїкєпєчєть бєтїкєу. У члєнєтєві вїпадкєх "вєлїкє сєстєрї" відкрїєлїє прїчїну злєу у бєтїкєу чї матєрї, що — розвїїлїєсь — занєбєє дїтїну, а то й б'є її. Органїзація "Вєлїкїх Сєстєрї" поїдєє до суду на таких бєтїкєх, частє, за судовим прїсудом, відїїбрєє їм дїтїну, улаштєує її і прїдїїлєчє її дїлє доглядї та товариєськєй опїкї "вєлїкє сєстєрї". У вєлїкємії бїльшостї вїпадкїв "мєлї сєстєрї" гєрді з того, що маючї прїятєлїку, доїїрїєтьєсь її в усьому, слухєтьє її і зїїнюєтьєсь під її впливом на кращє.

Згїднє з данїїми панї А. Е. Гєчєрє з журналу "Дїє Вік" з 30-гє сїчнє ц. р. згїднє чєрєпнєтє цїї подїрїї ("Покї дївчїна не зїїсєувєлєсь"), — нєобїрєєє католицькєа гуртєа "Вєлїкїх Сєстєрї" обїїшєлєсь в мїнєлуємє 12-ї вєлїкємії бєндїєтєм в 12-ї 000 долєрїє, а протєстєнтськєа гуртєа — 28.000 долєрїє. Покрїєвєтьєсь бєндїєтє із дєтїкїв — від 2 до 5 долєрїє — окремїх гуртєа, здєбїльша бєтїкєу дїтєй. Органїзація вїєє цєнтрєлїзовєна і має власнїй нєвєлїчїї апарат, який займаєтьєсь вербуванїєм новїх "вєлїкїх сєстєрї", сїстєматїчїні розшукєм "мєлї сєстєрї", що їїх трєба рїтуєлє, добуванїєм фондїв і "оформлюванїєм" окремїх вїпадкїв. Цє гарна організація, яка є єдїнім доказєм, як амерїкєнцї вїмьотє протїїдїї їїнічєм, прїтанїманїм амерїкєнськєму тєрєвнї.

лазрозуміла народна мова творів Решетняка, Глеба Успенського, Златовратського, Носфедова тощо ставили читачам чималі труднощі, але вони намагалися їх переборити, бо за "народників" ширилася слава, до якої приєднувалися й козачки та селянські юнаки Полтавщини, тим часом, як про Івана Нежучу-Лєвїчєвськєго або Панєса Мїрнєго не всі ї чули.

На ї популярнїїшімі сєрєд читачїв булї "заборонєні" й вїдчєнї з загальних бїблїотєк ромєнї: Чернїшєвськєго — "Чтє дєлєть?", Омєлєвськєго — "Шєг за шєгом" і Д. Мордовцєя (Мордовцєва) — "Знаєнїє врємєнї". Нуднєськє ї нєхуждєжє "Чтє дєлєть?" навїтї перєнєсуєлєлїє від рукаї й розповєдєдуєлїє в грубєзному зїїтєку. Шо-пєрєва, в перєписаному зїїтєку шїрїєлєсь її нєпронєчїє цєнзуєрє поєзїї Шевчєнка, як "Сон" та "Кєвєкє", але ж перєписєтї її було лєгшє, ніж довгїй ромєн.

Досїтє багатїй був роздїлє книжкї, публїцїстїкї, історїї росїєйськїх лїтєратурї з творєма Шевчєнєа, Пєсєрєєва, Скабїчєвськєго, Сєлїтєко-ва-Щєдрїна й їїніх. Перєвїчєлїє всї творї Пєсєрєєва вважєлєсь за заслугу, її на такоє унїя товаришї дїялїєсь з повагою, як на "мєлїчїєго рєалїстї". І хоч дєлєкі пїлїні педагогї заїїрєлїєлїє гімназїстїв, щоб не чїталї цїєго "крамольного" пїсьмєннїка, прїрївноючї їїно пїсєнєа до шмєтєк нєчєрєзновєного м'єса, що попєв у шлєнок нємовлєтї, протє їїно охочє чїталї її під їїно впливом не визнавалї Пушкїнськєго, "Свєгєнїя Оєнгїна" за гєнїєлїїні тєїр, а гєрїєю їїно Тєтєну — за "їдєал росїєйськїх жїнїк".

Маркєїзм і еконєміка за тїх чєсїв не булї є в модї, прїнаймїні на глухїй прївїнїї, і тому в бїблїотєкї малє було науковє політїко-єконємічєнє лїтєратурї. Перєважєлїє прїроднїчї науки, модє на які на прївїнїї єшє трївалє. Пам'єтєю, що в сєсклєдї бїблїотєкї булї творї пропагєданого Пєсєрєєм Молєшєтєа. Історїя культурї прєдєставлєлєсь в бїблїотєкї творєма Бєккєй Дрєпєрєа.

Бїблїотєка прєдєлєчуєлєлїє її журналі: крїм новїх прєгрєсївнїх, як "Руськєє Бє-

МІСІЯ ХРУЩОВА В ПЕЙПІНГУ

Від деякого часу в західній світі розважають, чи комуністичний Китай залишиться в тісній союзі з більшовицькою Москвою, чи, може, піде більш самостійним шляхом в міжнародній політиці або й цілком вирветься з-під московського впливу. Дехто потішає себе надією, що комуністичний Китай може стати другою Югославією, хоч і тітовська Югославія в останніх часах знову зближається до Москви. Є й такі політики та журналісти, які доводять, що західним державам бути примирливими до пейпінгського режиму, щоб цим, мовляв, відтягнути його від Москви.

Тепер, коли нова агресія комуністичного Китаю у формозькій протоці затримувалася західний світ і він робить всі можливі заходи, щоб не допустити до вибуху третьої світової війни, на місяці буде познайомитися з недавньою місією Хрущова в Пейпінгу, яка виявляла взаємин між комуністичними режимами Китаю й СРСР. Інформація про це взята з київської газети "Радянська Україна" за 12 жовтня 1954 р., яка перекладає їх з матеріалів вивчених у московській "Правді". Ось ці повідомлення:

"Під час перебування радянської делегації в КНР між членами делегації, з одного боку, і прем'єром державної ради і міністром закордонних справ КНР Чу Ен-лаєм і заступниками прем'єра Чєнь-чєн та Пєн Дє-хєєм, з другого боку, провадилєсь перєговорї в питєнїях радїєськє-кїтєйськїх відносїн і мїжнародного стєновїєнєа. ... Крїм того, булї підїїєнїєа угодєа про надєнєня кредїтєу СРСР урядовї КНР довгєстрєковєго кредїтєу в сумї 520 мїлїонїв карбовєнцїв і протєкол про подєнєня урядом СРСР допомогї урядовї КНР у будївнїчєвїх допєтєкєх 15 промїсєловїх підпрїємств і зїїлїчєнєа обєстєу поставок устєтєкуванїєа дїлї підпрїємств, прєдєбєчєного в рєїшєні підїїєнїєа угодї, загєлєвноє вєрїтєє допєтєкєх поставок устєтєкуванїєа в СРСР поївєд 400 мїлїонїв карбовєнцїв".

Під цїм загєлєвнїм комунїкатєм їдуть дєїспїї дєклєрації і п'єтє спїїлїчїх комунїкатїв, що вїдносїтьє до згєдєнїєа вгєрї справ. Дєклєрація двох урядїв зєвєрєна протї "З'єдїнєнїх Дєрєжав. Вєла говорїть про "допєну бєзпєїдєстєвнїє політїкї кєрївнїх кїл ЗДА, які перєшкєждєтьє Кїтєйськїй Народнїй Рєспублїкї зайїтїє своє законнє мїсєє в ОН". Далї сказано: "Така політїка, як і прїмї актї агрєсїї, вчїєнїє ЗДА щодє Кїтєйськїй Народнїй Рєспублїкї, і особлїво трївалєчєа окупєція З'єдїнєнїми Дєрєжавєма частїї територїї КНР острєва Тайвань, а також вєснєа і фїнансєва підтрїма ворожєї кїтєйськєма народовї клїкї Чєн Кєй-шї — нєсумїєні з завданїєм підтрїмєнєа мїру на Далєком Сходї і змєнєшєнєа мїжнародної напружєвостї". (Тайвань — Формозєа — А. Б.).

Дєклєрація виступєє також протї договорєу про оборону крєїї пїдєнєосхїднєї Азїї протї комунїстїчєї агрєсїї. Вєла кєжє, що СССР і

Дєклєрація двох урядїв зєвєрєна протї "З'єдїнєнїх Дєрєжав. Вєла говорїть про "допєну бєзпєїдєстєвнїє політїкї кєрївнїх кїл ЗДА, які перєшкєждєтьє Кїтєйськїй Народнїй Рєспублїкї зайїтїє своє законнє мїсєє в ОН". Далї сказано: "Така політїка, як і прїмї актї агрєсїї, вчїєнїє ЗДА щодє Кїтєйськїй Народнїй Рєспублїкї, і особлїво трївалєчєа окупєція З'єдїнєнїми Дєрєжавєма частїї територїї КНР острєва Тайвань, а також вєснєа і фїнансєва підтрїма ворожєї кїтєйськєма народовї клїкї Чєн Кєй-шї — нєсумїєні з завданїєм підтрїмєнєа мїру на Далєком Сходї і змєнєшєнєа мїжнародної напружєвостї". (Тайвань — Формозєа — А. Б.).

Дєклєрація виступєє також протї договорєу про оборону крєїї пїдєнєосхїднєї Азїї протї комунїстїчєї агрєсїї. Вєла кєжє, що СССР і

Дєклєрація двох урядїв зєвєрєна протї "З'єдїнєнїх Дєрєжав. Вєла говорїть про "допєну бєзпєїдєстєвнїє політїкї кєрївнїх кїл ЗДА, які перєшкєждєтьє Кїтєйськїй Народнїй Рєспублїкї зайїтїє своє законнє мїсєє в ОН". Далї сказано: "Така політїка, як і прїмї актї агрєсїї, вчїєнїє ЗДА щодє Кїтєйськїй Народнїй Рєспублїкї, і особлїво трївалєчєа окупєція З'єдїнєнїми Дєрєжавєма частїї територїї КНР острєва Тайвань, а також вєснєа і фїнансєва підтрїма ворожєї кїтєйськєма народовї клїкї Чєн Кєй-шї — нєсумїєні з завданїєм підтрїмєнєа мїру на Далєком Сходї і змєнєшєнєа мїжнародної напружєвостї". (Тайвань — Формозєа — А. Б.).

Дєклєрація виступєє також протї договорєу про оборону крєїї пїдєнєосхїднєї Азїї протї комунїстїчєї агрєсїї. Вєла кєжє, що СССР і

Дєклєрація двох урядїв зєвєрєна протї "З'єдїнєнїх Дєрєжав. Вєла говорїть про "допєну бєзпєїдєстєвнїє політїкї кєрївнїх кїл ЗДА, які перєшкєждєтьє Кїтєйськїй Народнїй Рєспублїкї зайїтїє своє законнє мїсєє в ОН". Далї сказано: "Така політїка, як і прїмї актї агрєсїї, вчїєнїє ЗДА щодє Кїтєйськїй Народнїй Рєспублїкї, і особлїво трївалєчєа окупєція З'єдїнєнїми Дєрєжавєма частїї територїї КНР острєва Тайвань, а також вєснєа і фїнансєва підтрїма ворожєї кїтєйськєма народовї клїкї Чєн Кєй-шї — нєсумїєні з завданїєм підтрїмєнєа мїру на Далєком Сходї і змєнєшєнєа мїжнародної напружєвостї". (Тайвань — Формозєа — А. Б.).

ДОБА ВЕЛИКИХ ПЕРЕДРУКІВ

(До нашої видавничої діяльності)

Коли хто ближче приглядається нашій літературно-науковій продукції на еміграції, то легко зауважить, що цьому відтинку нашої культури перевагу передруків давніших творів над видаванням нових оригінальних праць. Вистачить згадати такі перевидання в ділянці історії, як Мих. Грушевського: "Історія України-Руси" ("Книгоспілка", Нью Йорк), "Велика історія України" (Нью Йорк), "Історія українського війська" (Іван Тиктор, Вінніпег), в ділянці літератури: "Твори" М. Гоголя ("Книгоспілка", Н. Й.), "М. Залізняка" В. Радича, "Перемога" В. Лопушанського (Й. І. Тиктора), "Земля" О. Кобилянської (В-во "Тризуб"), "Марія" У. Самчука (В-во Денісюка, Б. Айрес) й багато інших. Сюди приходить передруків з інших ділянок як, напр., із мовознавства: Прагословний словник Г. Голошевця (Білоус, Н. Й.), Українсько-англійський та англо-український словник М. Л. Подвєзєка (Білоус, Тіппєнко, Н. Й.) та її. Та її дєлєк, здаєлєсь б, "вєлїкї" пїдєнєа останнїх чєсїв, тєж прєрєбєлєні з давнїшїх, малє або взагалї нєвїдомїх публїкацій чї рукопїсїв. Мєсєма на думкї кїєвськїй прїкїлєд її академічєнїм вїданїєм "Лєбєрєя" Т. Шевчєнка в 4 томєх (УВАН-Тризуб), Вїннїпєг), який в основї бєлє спїєцїєлїзовєний проф. Л. Бїлєвїчєм, що в Празї її надруковєнїй частїїшо (1 том) такі такі в 1941 роцї. Нєвїтїє, така дїєлєнка, як дїєтїчї бєкєтєрї її шкїлїні підручнїкї, щє її дєсїє не сєконєруєлєа прєдрукєма кїєвськєго Мєтїїчєнєа, чї в останнїх чєсєх (підчїєнєнїми) прєвїєшєлє дєлєнїєм вїдповїднїх совєтськїх підручнїкїв з ініцієтїєй.

На цїї питання тїжєко вїдповїстї: так, а щє тїжєко вїдповїстї: нї. Нє вєлєжєчїє на єїє заходї в тому напрямку, щє її дєсїє не мєсємо доїїдєнєа готовїх рукопїсїв до друку, чї доїїдєнєа прєцїв, над якіми сїдїть і які лїкїчєнєтьє нашї вчєні вчєні її лїтєратурї. Прєглєд таких прєцїв мїг бїє лєгкєо зїїсїєнїє, кєлї б її мєлї рїчїні "лїтєратурнї" чї "науковї" нагордї, бє на їїх мєжєа вїдїстї вїдповїдує кїлькїєстє рукопїсїв для оїїкїє, а тїм самїм зорїєнтувєтїєсь в творчєм лїбїрїтї нашїх робїтнїкїв пєрє. Тїм то тєвєрєдєнєа, щє, мовлєв, ємігрєція не стєворїла вєлїчєзнїх сїнтєз її тому мусїєтьє прєдрукєувєтїє старї здобуткї в цїєму напрямку, бєлє б надїє рїєкєвє. Трєба думєтї, щє нащєа "дєбєа вєлїкїх прєдрукїв" зумовлєнєа їїнічїї данїїми. Нам здаєлєсь, що тут грєвєтьє рєлєю двє вїрїшнї фєкторї: пошєна-пїєїзм до прєцїв вєлїкїх поєрєднїкїв і — нїкїди прєвдї дїтї — лєгшї можлївостї прєдрукєу, як друку новїї прєцїв.

Отак, напр., у прєдмєвї до "Історїї України-Русї" Мїх. Грушєвськєго, що її напїєсєа проф. Б. Крупїнськїй, вїразнєо підкрєслєно пошєну до науковї спєцїєлїї вєлїкєго українськєго історїка, і цє прєдмєва рєзємє до портрєтєу Грушєвськєго її дєїкєацїєю: "20 рїчїнїєа смєртї вєлїкєго історїка" як не мєгєа кращє їїїєстєрє нашє прєшєє посєчєнєа прїчїн "вєлїкїх прєдрукїв", а самє: пїєїзм до старї шкїлї, до пїєрїєвїх українськїх дїхєвостї її прєшїх сїнтєтїкїв українськєї науки.

Прє другїй фєктор, дєшєвїє коштї друку (вїєкєчєно з нєплєчєнїєм авторськїх гонєрєрїє) не доводїтьє гєвєрїтї багатє. Кєжє, щє хоч трїшкї ознєйомлєнїї з коштєм прєдрукїв, добрє знєс, якє вєлїкєа рїзїцїєа мїж вєлїкємії і лїногїтїчїїм вїданїєм книжкє. Цє останнє мєжєа зрєалїзуєтїє тільки за вєлїкї коштї. І тут насєвєєсьє власнє пєтєнїєа субсїдїї. Тїлькї завдячїє, напїєлєнїм народєм свїту за пошєну нам допомогї, завдячїє якїї нащєа крєїїна мєгєла за п'єтє рєкїєв дєсїєтїє чїєлєснїх успїхїв. Рєдїєськє-кїтєйськїй договор про дружбу, вїєзємнє допомогї тїєно згуртєуєлє вєлїкїй Рєдїєськїй

Д-Р ЛУКА МИШУГА

(Закінчення зі стор. 1-ої)

З Волині д-р Мишуга вернувся до Галичини і був призначений до державного комісаріату в Радехові біля Львова. Перебувши тиф при відступі УРА, він в 1919 році був призначений до уряду ЗУНР, як член, до очолюваного генералом Юнаковим генерального штабу Головного Отамана, що перебував тоді в Кам'янці Подільському та керував воєнними операціями на Україні, включно з відомим походом на Київ в серпні 1919 року. Між іншим, д-р Л. Мишуга написав першу вищепику вістку-історію того походу в брошури: „Похід Українських Військ на Київ“, що початково була надрукована фейлетонами офіційного органу уряду ЗУНР „Український Прапор“, а опісля видана окремою книжкою. Так само стрілецький часопис „Стрілець“, що появлявся на Великій Україні, видав кілька його брошур, м. ін. „Про суди на Україні“ про адміністрацію на Україні та низку інших.

В грудні 1919 р. д-р Мишуга, разом з урядом ЗУНР, переїхав до Відня, виконуючи різні доручення. Уряд, зокрема, вислав його в різних важливих місцях: був секретарем очолюваної д-ром Костем Левецьким місії ЗУНР до Риги в 1921 р., відвідав, разом з д-ром Осипом Назаруком, в окремій місії, на розмови з тодішнім советським амбасадором в Копенгазі, Літвіновим, і т. д. В 1920-21 рр. в згадуваному органі уряду ЗУНР „Український Прапор“ появлялись фейлетонами і опісля окремою брошурою його праця про Карпатську Україну з 1919-20 рр., де зібрано вперше основні матеріали про український характер Східної Землі.

В половині 1921-го року уряд ЗУНР вислав д-ра Л. Мишугу з місією до Вашингтону, де вже існувала українська місія на чолі з д-ром Лонгіном Цегельським. Приїхавши до Вашингтону та перебувши провідні місяці з кінцем того року, д-р Мишуга цю місію розширював, акцію Позички Національної Оборони, яка — разом з місією — тривала до половини 1923-го року і дала в результаті 138,500 доларів фондів на потреби тоді вже екзильного уряду ЗУНР. Всі ці фонди зібрав д-р Мишуга численними поїздками й візитами по всіх українських громадах З'єднаних Держав, намагаючись при цьому на найбільшій трудності збору не тільки невідомої маси, але й розполітизованих та переважно ліво наставлених тоді лідерів тієї маси. Впродовж тих двох років не було ані одної суботи, неділі й свята, під час яких д-р Мишуга по два, три й більше разів не виступав перед народом на вічах і зборах та розбужуванням національної свідомості й свідомості не закликав до жертвенності й допомоги в українському державному будівництві. Під час тих виступів д-р Мишуга набрався був деяких недуг, які не покинули його й до самої смерті. Крім виступів на народних зібраннях, д-р Мишуга в тому часі, з однією тільки допоміжною канцелярієюною силою, провадив українську

дипломатичну місію у Вашингтоні, виконуючи всі її складні завдання, від репрезентації перед американським урядом починаючи, а на видаванні українських державних паспортів та інших консульських і канцелярських формальностях кінчаючи.

В тому самому часі теж в Канаді велась акція Позички Національної Оборони, якою керував д-р Осип Назарук і якого представив канадським українцям у Вінніпегу 33 роки тому власне д-р Мишуга. Ця позичка в Канаді принесла тоді 28,000 доларів.

Після закінчення місії у Вашингтоні в кінці 1923-го року, д-р Мишуга став головним ініціатором Об'єднання Українських Організацій в Америці й опісля впродовж 17 років його генеральним секретарем. Об'єднання несло весь тягар української політичної й громадської акції на терені З'єднаних Держав і збирало коло пів мільйона доларів на різні цілі, головню на Визвольну Боротбу. Це не без причини в українському революційному жаргоні на Рідних Землях та закордоном в Європі називалося „мишугами“.

Після двох років постійного співробітництва в „Свободі“, д-р Мишуга з днем 1-го квітня 1926-го року став співредактором „Свободи“, отже 29 років тому. Двадцять два роки він, аж до своєї смерті, був головним редактором цього найстаршого й найбільшого українського щоденника у вільному світі.

Коли після Об'єднання був створений в 1940 р. Український Конгресовий Комітет, д-р Мишуга був його головним співтворцем і до кінця свого життя його активним членом. Таку саму роль він відіграв у створенні в 1944 році З'єднаного Українського Американського Допомогового Комітету, членом якого був постійно аж до часу, коли всілякі зовнішні й внутрішні труднощі в тому Комітеті, заставили його літом 1953 р. прийняти головуство та очолити ЗУАДК.

Д-р Мишуга був членом Виділу Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА.

Мало кому відомо, що всі дев'ять книг про Україну й український нарід та його історію, літературу, культуру й змагання, які появлялись досі старанням і коштом Українського Народного Союзу, різних, переважно американських авторів, перейшли найбільш дбайливу обробку власне д-ра Л. Мишуги. В останніх роках, вже занепадаючи на здоров'я, д-р Мишуга очолював Редакцію вже майже завершеної під його провідом англомовної Енциклопедії Українознавства, матеріали до якої приготував НТШ у Сарселі і яка вже в найближчому часі буде задана до друку старанням і коштом Українського Народного Союзу.

Крім цілої низки окремих праць, м. ін. теж і про свого славного дядька Олександра, про „Жінку в творчості Шевченка“, видану теж англійською мовою, крім безлічі оригінальних промов та доповідей на найрізноманітніших темах і з найрізноманітніших нагод, крім

ОСТАННІ МІСЯЦІ Д-РА ЛУКИ МИШУГИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

улюбленою темою розмови. При цьому він із питомою тільки йому совістю виконував свої численні громадські обов'язки, зокрема як голова З'єднаного Українського Американського Допомогового Комітету, як член Політичної Ради та деяких комісій Українського Конгресового Комітету, як член Наукового Товариства ім. Шевченка та як звичайний, але й правдивий і під кожним оглядом прикладний громадянин, що вважав своїм обов'язком бути на кожній народній чи культурній імпрезі і виконувати безліч всьляких тих „дрібних“ громадських обов'язків, що про них так часто забуває багато, якщо не кожний з нас. Очевидно, що до своїх перших обов'язків д-р Мишуга зархоував те, щоб кожної неділі бути в церкві, переважно на Великій Службі Божій.

Такий, надійний для самого нашого Доктора і для суспільства, але тривожний, вичікувальний для нас З-ох втиснених стан тривав до половини жовтня м.р., як д-р Мишуга знову почав нарікати на нові болі в шлунку, на нове знесилення, та, головню, на новий спадок на вазі. Негайно після того він знову відвідав д-ра Осипчука і за його радою пішов на загальну перевірку до того самого шпиталю Колумбус, у якому переходив операцію.

Перевірка дала негативний вислід і теж про це знало нас троє втиснених. Треба було „щось“ робити, треба було шукати нових можливостей лікування. Ми знали страшну правду, але вся наша природа бунтувалась проти того, щоб здавати надію, Виникли деякі нові комплікації, і тоді ми, за порадою д-ра Осипчука, скористали із пропозиції

максимального вкляду у „Свободу“. д-р Л. Мишуга з теж автором основної праці про українців на Заходній Півкулі, відомої „Про пам'яті Книги“ Українського Народного Союзу, виданої в 1934 році, як теж автором або співавтором численних інших видань, в останньому книжці „Українці у вільному світі“.

В американській політиці сл. п. д-р Л. Мишуга був національно — демократичним переконанням і завжди з гордістю називав себе українським націоналістом, навіть тоді, коли ця назва на американському континенті не належала до популярних і коли від неї намагались відмежуватись різні громадяни.

Це тільки дуже короткий і дуже загальний огляд життя і праці сл. п. д-ра Луки Мишуги, приготований на швидку руку на першу вістку про його смерть. Його життя, його багатобачна і така плідна праця, його творчість і його величезна ідейна спадщина будуть однією з найцікавіших тем для дослідників нашої бурхливої і багатогранної політики, що стояла і стоїть під знаком Луки Мишуги.

пастора Купчинського та з його впливів в ньюйоркському Медікал Сентері і порадили д-рові Мишугі піти до того шпиталю на ще одну перевірку. Думали, ану ж... Очевидно, що самому д-рові Мишугі ми не тільки ні одним словом, але й ані одним поглядом не дали причини навіть до легкого підозріння щодо справжнього його стану.

І знову треба тут підкреслити незвичайну, насправду подивувальну, у в. ж. лівість, яку виявив до тієї справи та до самого д-ра Мишуги пастор Вол. Купчинський.

Нова перевірка в Медікал Сентер, що відбулась яких два тижні пізніше, дала ще більш застрашувальні висновки: недуга почала поширюватись на інші внутрішні частини тіла, зокрема почала атакувати печінку (як що не помилюсь), підступитись під легені і навіть засягати хребетний стовп. Операція вже була неможлива, все вже було безнадійне, але ми все ще надіялись, але ж... Місяць листопад д-р Мишуга перебував у шпиталі, а потім, знову ж завжди не вичислюючи старання пастора Купчинського, перевезено його до т.зв. дому реконвалесцентів у Порт Честер, 40 миль від Нью Йорку. Ми поїхали нашого Доктора, і він сам, з подивувальним завзяттям та життєздатністю, потішав себе, що йому там треба тільки дещо прийти до сили, набратися ваги і все буде знову добре, що він ще так завершить підготовку Енциклопедії.

Але ми знали і бачили, що це вже не йде до ліпшого. Доктор Мишуга дає титанію на вазі, відчував нові болі, хоч і були дні, в яких він краще почувався. Сам д-р реконвалесцентів, який початково нашому Докторові подобався, почав його дещо менше задовольняти. Ми знали, що недуга робить страшне спустошення в його організмі, ми знали, що його очікують ще страшні терпіння і тому, знову за посередництвом пастора Купчинського, почали робити заходи, щоб дістати для д-ра Мишуги місце в шпиталі Сент Барнабас, що є шпиталем для хронічно та невилікувально хворих і є одним з найкращих шпиталів в Нью Йорку.

Американські Різдва в Святи д-р Мишуга провів в домі реконвалесцентів, а зраз після свят перевезли його до його чепурно влаштованої кімнати в домі нашої землячки, п-ні Тессі Місіріп, що за весь час Докторової недуги була для нього справжньою сестрою милосердя.

З Порт Честеру до трос: д-р Мишуга, п. Галиччя і я, що вів машину. Д-р Мишуга сам заявив нам, що він хотів би висповідатись, просив порозумітись в цій справі з нашим парохом, Всч. о. деканом Лотовичем, його давнім приятелем. Так і сталося. Всч. о. Лотович, в товаристві свого сусідника, відвідав д-ра Мишугу в його кімнаті в останній день минулого року, в п'ятницю 31-го грудня, і тоді Доктор висповідався та прийняв Найсвятіші Тайни.

В домі д-р Мишуга перебував кілька днів, а перед „нашими“ Різдвяними Святими забрав його до свого дому у Філадельфії його давній приятель д-р Володимир Галан. Він, д-р Галан, та зокрема його дружина, п-ні Гільорія, сердечна приятелька і звелючниця д-ра Мишуги це з „часів цюці“ в домі її покойного батька, незабутнього о. Кінаша в Йонкерс, забезпечили д-рові Мишугі насправду все, чого може подбувати недуга людина, включно з материнським серцем. Під час побуту д-ра Мишуги у Філадельфії ним опікувався теж, у порозумінні з д-ром Осипчуком, відомий наш тамошній лікар-громадянин, д-р Гарасим.

Тим часом, недуга швидко поступала, д-рові Мишугі вже дома почали пухнути ноги, він почав відчувати звичайні при таких недугах напади болів, почав давати спадати на вазі, і вже було видно, що його дні на цьому світі пороховані.

Ми боялися, що кожний день може принести в його стані таку зміну, що вже буде неможливо Доктора перевезти назад до Джерзі Сіті, зглядно до шпиталю Сейнт Барнабас, до якого пообіцяли прийняти нашого пацієнта, але постійно, з дня на день викладали, бо не було вільного місця. Довше годі було ждати і тому у понеділок, 17-го січня ми з п. Галиччином поїхали до Філадельфії, наклали до авто подушок, добре загорнули д-ра Мишугу і ввечері привезли його назад до Джерзі Сіті, до його кімнати в домі п-ні Тессі, під постійною опікою якої він перебував щодня, до вітвірка 25-го січня, коли то, в полудне, ми перевезли його вже до шпиталю Сейнт Барнабас, де він, в кімнаті ч. 254, заснував навіки минулого вітвірка, 8-го лютого, о год. 11:45 перед полуднем.

Останні місяці життя д-ра Мишуги, себто від часу, як він пішов на першу лікарську перевірку, а опісля на другу і вже перебував по лікарнях з деякими тільки перервами, — це найбільша праця його життя та всіх його життєвих засад і ідеалів. Хто мав нагоду спостерігати його в тій великій пробі, той знає, що д-р Мишуга не тільки видержав її. Він вийшов з неї, як Ліндлар, як великий Праведник, що може світити прикладом та стати символом мужності, шляхетності, незламної віри, непохитних ідеалів та непереможної життєрадості, дармащо життя вже такими швидкими кроками віддалялось від нього.

За весь той час, як доктор Мишуга вже не був між нами, вже не ходив разом з нами на традиційні „ланчі“, члени Екзекутиви УНСОУ, що працюють в головній канцелярії, отже голова п. Галиччя, касир п. Роман Слободянов та секретар п. Григорій Герман, і я з ними, як також член Екзекутиви з Нью Йорку, заступник голови і давній та випробуваний приятель „Луца“ — як він зник д-ра Мишугу називати — адв. Майк Пізнак, були постійно з д-ром Мишугою в контакт і дуже часто його відвідували, зокрема п. Галиччя і я, що завжди мав до Доктора якісь редакційні або й приватні справи. За винятком побуту нашого Доктора у Філадельфії, не було тижня, в якому ми його не відвідали б, а часто і кілька разів у тижні. Весь час ми, перекинувшись кількома словами про його здоров'я та по-

чування, говорили на всякі можливі теми, зокрема про справу „Свободи“ й УНСОУ, УСК і ЗУАДК, НТШ, УВАН, та взагалі на всі актуальні теми дня, голівно з нашого українського життя. Були часи, що разом з нами — як, напр., д-р Фіголь перед своїм від'їздом до Європи, — або і без нас його відвідували інші громадяни, зокрема з-поміж його ближчих співробітників і приятелів. І треба було ділу зуватись, як бистро працювала Доктора думка, як глибоко він відчував і переживав усі наші справи, як живо інтересувався всіми нашими проблемами, які сміливі плани він піддавав на майбутнє. Ми, яким в інших випадках не сходила думка про його важку недугу та про його неминутий кінець, часто самі про це забували, перебуваючи та розмовляючи з ним. Д-р Осипчук, що під враженням вістки про смерть нашого Доктора, запевняв, що він хоче окремо написати про д-ра Мишугу, як пацієнта, бо це дуже рідкісний випадок, щоб пацієнт так допомагав лікарів в лікуванні, як це робив своєю волею до життя д-р Мишуга. А мені здається, що про ці останні місяці нашого Доктора треба б написати окрему книгу, як про Людина з великої літери, що завжди пам'ятав про все і про всіх та для всього і для всіх хотів жити, не зважаючи на власні терпіння.

Згадаю вже, що Доктор не був сильною фізичною людиною, а загальною відомою, які страшні терпіння приноситься зі собою та страшною невідомою, яка це не знає медицина і яку терпів д-р Мишуга. А проте, ми ніколи, до останньої хвилини його життя, не почувли з його уст якогось жалю до життя, не почувли зойку. Нам завжди здавалось, що його очі говорили: „Боже, Твоя воля, а я житиму до кінця“. І він насправду жив, жив повним, творчим життям до останнього свого віддіху.

Мав Доктор і деякі спеціальні погляди та побажання, про які говорив приватно й задовго перед своєю смертю. Проте, тоді то — як кажуть — ніхто серйозно не брав, оскільки це було спеціальне, незвичне, інше, як в других людей. Проте, виявилось, що Доктор був насправду людиною до кости і крові поспілюваною, принциповою, навіть в жартах, які він насправду любив і завжди задрив п. Слободянові, що він їх знає і пам'ятає так багато.

Д-р Мишуга все своє життя одушевлявся природою, квітами, красою. Іхати разом з ним поза місто було досить небезпечно, щоб не зачепити за який придорожний стовп або не заїхати в рів, бо Доктор постійно заставляв вас звертати увагу на довкілля: „Шо за краса!“, „Дивіться, які кольори!“, „Шо за чудовий краєвид!“ — від таких і подібних окликів не замикались Докторові уста. Він любив справжнє мистецтво. Тому, правдоподібно, уважав, що хвора та знесилена недуга людина не повинна показуватись людям на очі, щоб не зменшувати їхньої життєрадості, щоб не пригадувати їм, що „все йде, все минає...“ Можливо, що з тих саме міркувань Доктор рішучо застерігався перед відвідинами інших людей, як тільки його найближчих

співробітників та знайомих. Можливо, що з тих мотивів Доктор і подкинував свою останню волю щодо похорону, про який він уже серйозно згадав уперше за тижень перед смертю.

Доктор не любив трафретності і жахався всіх примітивізмів, зокрема культурних. Його найбільшою турботою та найбільшим виником совісті було завжди те, що він з щоденної праці не мав досить багато часу на читання серйозніших творів, хоч і читав їх більше за нас усіх в Редакції, читав, очевидно, ночами та коштом відпочинку. Тому він рішучо застерігався, щоб будь-яка трафретність не повторилась у зв'язку з його особою, включно з приводу його смерті.

Д-р Мишуга, вважав, був аж занадто скромний. Він абсолютно не хотів жадних почестей і рішучо відкидав їх. Це було за його життя і це було перед його смертю. Два дні перед смертю і останнього дня своєї ще повної свідомості, себто в неділю, 6-го лютого, він вимагав від мене слова честі, що в „Свободі“, або в інших виданнях, на які ми могли б мати вплив, не буде в писаних про нього згадках жадного слова, яке могло б бути чи тільки видається переробленим. Він вимагав, щоб подача кожного факту була перевірена і щоб радше була сказана менше, ніж забагато.

Доктор не любив смутку. Передаючи своє привітання для співробітників УНС і „Свободи“ з нагоди їхньої новорічної зустрічі в половині січня, Доктор, уже майже із смертної постелі, прислав передати їм цей привіт знаком колідки „Ой, радуйся земле!“. Життя — це радість, без уваги на те, що воно приносить, яке воно є. Це була засада Доктора. Тримавшись того принципу, він, здавалось, мало що не вимагав, щоб його похорон мав характер „забави з тапцями“. Кому треба сумувати? — говорив він. І так до кінця смутку є в житті. До відвідин про смерть Доктора, представили одні з наших інституцій, яка заповідала баль на найближчій суботу, звернувшись до Редакції „Свободи“, щоб „сказали йому щиро“, чи не краще баль відкласти. І ми насправді щиро та з переконанням висловили думку, що коли б про це мав сказати сам Доктор, то він цілком певно сказав би: бавтеся, приятелі, а при забаві й мене згадайте. Доктор напевно найменше бажав би, щоб його смерть, така болуча для нас усіх, стала на перешкоді в будь-яких добрих починках.

Доктор був все своє життя рішучим противником „розтратної“ пошани для нещасних. При кожній нагоді він висловлював свою опозицію до короткотривалих квітів для покойників, завжди висловлюючи жалю, що виділяють на квіти грошей не обернено на якусь добру, народну ціль. Це був його життєвий принцип і він повторив його у своєму останньому розпорядженні щодо свого власного похорону: жадних квітів! Хто хоче вижити йому пошану, хай зробить це пожертвою на добру ціль, щоб не зменшувати їхньої життєрадості, щоб не пригадувати їм, що „все йде, все минає...“ Можливо, що з тих саме міркувань Доктор рішучо застерігався перед відвідинами інших людей, як тільки його найближчих

останні дні нашого невіджаного Доктора. Попередньої неділі я просядів біля його ліжка кілька годин, і він тоді вперше почав говорити про можливість своєї смерті та загальною про свої розпорядження щодо похорону. Важко слухати такі слова і я намагався розмову звертати на інші теми, але Доктор своє докінчив і тоді я йому ще реферував про „Свободу“ та про інші актуальні теми. Наступного дня, в понеділок, відвідав Доктора п. Галиччя. Говорили про „Свободу“, Союз, громаду... Тим часом, здоров'я й рештки життя вже почали очікувати. В середу, чи, можливо, в четвер, був при ліжку Доктора проф. Смаль Стоцький, в п'ятницю Всч. о. протоігумен Когут та Всч. о. Жан з Бельгії і адв. Пізнак. В неділю сильна перестуда поклала до ліжка п. Галиччя, і Доктора відвідав я сам. І цілі неділі він уже почував свою смерть. Уже тихим, слабим голосом читав мені, чи приніс я йому переписани на машині з'ясовані ним попередньої неділі точки щодо похорону, а на мого здивнення раменами — я не знав, що він собі то бажав — сказав взяти папір та перо до рук і, з перервами, щоразу кажучи прочитати собі речення від початку, подиктував пункти: один, два, три... Опісля знову сказав прочитати все це ще раз і другий, взяв знесиленою рукою перо і поклав на картотці паперу свій власноручний підпис, останній в своєму житті.

Тим часом, у дверях шпитальної кімнати показались два інші відвідувачі: президент УНР д-р Степан Витвицький та ген. Олександр Загородський. Побачивши мене, вони заважали, і я поінформував Доктора, в чому діло. Доктор просив, щоб вони за кілька хвилин увійшли. Я тим часом вийшов на коридор. За кілька хвилин я знову увійшов, і тоді п. Президент та Генерал попрощались. Доктор опісля досить схвильовано говорив мені, що він „забув за етикету“ і звернувся до Президента УНР словами „Пане Докторе“, але зараз „спам'ятався“ і попросив пробачення. Д-р Витвицький, сказав, що „ми насамперед друзі“, і це видно на погляді Доктора зворушило. Того дня Доктор дав мені, бо не було нікого іншого під рукою, ще деякі вказівки та доручення і ми попрощались, не знаючи, що це була справді остання розмова. Коли в понеділок о год. 1-й ополудне п. Галиччя і я з ним приїхали до Сейнт Барнабас й увійшли в кімнату ч. 254, то вже був заснуваний параван і наш Доктор вже доживав свої останні хвилини, тільки в інтервалах ре-агуючи ледве помітним кивком голови на деякі наші слова. Раніше перед нашим приїздом, на повідомлення пастора Купчинського та самого шпиталю, були при ліжку вмиряючого Доктора два Отці Василіяни з церкви св. Юра, імен яких, на жаль, не знаю. Вони теж відправили останній передсмертний обряд. Опісля, ввечері, приїхали ще ред. Кедрин і д-р Луція та ред. Шумейко, а після них адв. Пізнак з пастором Купчинським. Тоді вже починалась та остання „кома“, яка наступного дня в полудне й закінчилась тим, що чекає всіх смертних.

Невже ж нашого Доктора справді між нами немає?

Український Конгресовий Комітет

З ГЛИБОКИМ СМУТКОМ ПОВІДОМЛЯЄ УКРАЇНСЬКУ

СПІЛЬНОТУ

ПРО НЕВІДЖАЛУВАНУ СМЕРТЬ

Д-ра ЛУКИ МИШУГИ

ЧЛЕНА ПОЛІТИЧНОЇ РАДИ

Злучений Український Американський Допомоговий

Комітет

З ГЛИБОКИМ СМУТКОМ ПОВІДОМЛЯЄ

про

НЕВІДЖАЛУВАНУ СМЕРТЬ СВОГО ГОЛОВИ,

Д-ра ЛУКИ МИШУГИ

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка

з ГЛИБОКИМ СМУТКОМ І ЖАЛЕМ

сповіщає українських науковців,

ЩО НАШ ЗАСЛУЖЕНИЙ ЧЛЕН

Д-р ЛУКА МИШУГА

закінчив свою довголітню невсипну працю, всеціло

присвячену українській культурі.

Управа рішила вшанувати його пам'ять

виданням окремого тому праці НТШ, присвяченого Небіжкові.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Роман Смаль-Стоцький

У СПРАВІ СВ. ПАМ. МИТРОПОЛИТА ПОЛІКАРПА

(1)

По стільки роках протестів і загального обурення наших православних братів і їх свещества, п. Микола Чубатий, нарешті оголосив у „Свободі“ з 19 і 20 січня п. р. своє „прилюдне висноження... для громадського засудження“ в справі Історії Церкви в Енциклопедії НТШ. Забравши слово по сторінках „Свободи“, п. М. Чубатий відкрив тим самим шлях для прилюдної дискусії нам, усім НТШ-цям, над тією справою, що затрутила взаємодії між православними та греко-католиками і викликала жаглюгидну ненависть до католицьких науковців, ба навіть до цілого НТШ.

Я забіраю слово в цій дискусії, яку розпочав п. Чубатий, як рядовий НТШ-івець, бо довголітнє мовчання п. М. Чубатого в цій справі, не вважаючи на неодноразові прохання висловити її прилюдно, досвідно отруїло і мені останні два роки мого життя, як голови АНТШ, і кинуло прикро тін на святкування нашого 80-ліття. Тому треба подивитися авторів статей, що він чомусь перед загальними Зборами АНТШ висловив своє ставлення в цій справі і нас тим звільнив від засадничої оборони його академічної свободи думки.

Суть цілої справи ось у чому: Авторі статей в Енциклопедії, М. Чубатий і п. Н. Полонська-Василенко, подали як історичний факт, науково стверджуючи, що св. пам. Митрополит Полікарп, як єпископ під час другої світової війни, приймав був над собою „звержність московського патріарха“. У своїх статтях у „Свободі“, затитулованих „Висноження у справі Історії Церкви в Енциклопедії“

сточний Обряд“. Париж, 1950, стор. 284, та „Русская Православная Церковь и Великая Отечественная Война. Сборник церковных документов“. Московская Патриархия, 1943, ст. 66-67. Перший твір вийшов з кругів православних, близьких до митрополита Діонісія, другий — офіційний твір московської патріархії.

Трохи дивно мені, що М. Чубатий не подає цієї бібліографії в хронологічному порядку, хоча для кожного ясно, що офіційний твір московської патріархії з року 1943 лежить теж в основі і праці відомого українського Ніколаєва з року 1950, що кишить всіма помилками і є наскрізь невірним джерелом. Неправдою є, що Ніколаєв був близький до Діонісія, а правдою є, що за згодою його цей україножер і антикатолик був виселений з Польщі урядом.

Пригляньмося тепер, на тлі цих обох засад, що себе взаємно логічно виключають, до історика Чубатого в акції і з'ясуємо вислід його шукання за науковою правдою: В аудиторії, в конфлікті між твердженням пок. митрополита Полікарпа і московської патріархії, наш об'єктивний історик „був приневолений“: проголосити пок. митрополита як невірне до стійкого свідка „людина, що свідомо говорить неправду, б) проголосити, як вірогідний, свідчення для української науки і для себе, як католицького історика, документи московської патріархії.

Взявши під увагу попередні засади М. Чубатого, заявляю коротко, що нормальний людина не зможе зрозуміти цю логічну акробатику автора, що виклиця доправадила до тези Чубатого, що пок. Митрополит твердить неправду, а документи московської патріархії твердять правду. І ця теза була оголошена як об'єктивне твердження української історії в Енциклопедії НТШ, що є підручником по бібліотеках цілого вільного світу для всіх, хто цікавиться Україною!

На подібних логічних міркуваннях заснована теж теза М. Чубатого, що в цьому немає жадної образи пок. Митрополита і він навіть з патосом записує: „В чім тут, власне, образа пізнього митрополита Полікарпа — годі збаганути!“

Подібна логіка застосована теж у з'ясуванні причин, „чому НТШ не відповідало“ на всі голоси протесту аж до 19 січня 1955 р. — коли то він, як діючий містголова Головної Управи НТШ, промовив до народу на сторінках „Свободи“ (хоча його повноважень вигасли дня 15 січня). Перша теза М. Чубатого: „Провід Головної Управи НТШ та автори розважували справу есентуальної відповіді на підношені закиди, однак, роблячи перегляд закидів, виявилось, що не була це речева критика, оперта на історичних фактах, а журналістична полеміка заінтересованої сторони“.

Друга теза: „Дотепер не появилось ані одної публічної статті чи оцінки, які фактами доказували б помилковість тверджень, наведених в цій Історії Церкви“.

ПОВІДОМЛЕННЯ

УКРАЇНСКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
11½ Вест 26 вул., Н.Й., Н.П.
В суботу, 12. лютого 1955 р., о 3. год. дня в приміщенні УВАН у США відбудеться ЗАСІДАННЯ КОМПІС УВАН у США для Дослідів над Переміщенням Українців.
Доповідь ЮРІЯ ДІВНИЧА: ВСЕМИРЦІ (Фрагмент із історії української політичної думки).

Вхід вільний. Керівництво Комісії.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО

ІМ. ШЕВЧЕНКА
302 W. 13th St., New York City
СУБОТА, 12. ЛЮТОГО 1955
5-7 веч.: Мовно-літературно-мистецький семінар УВАН — професори: Д. Горняк, К. Кисілевський, В. Лев.
7-8 веч.: засідання Економічної Комісії з доповіддю інж. екон. М. Млаковича на тему: „Як добувати золото на Колімі?“
Гостям раді!

Третя теза проголосила гордо: „Ледве чи можна було приступити до опрацювання тої дуже дразливої теми (Історії Церкви) більш критично, ніж та більш уважно“.

Четверта теза заявляла, що „Історик в ім'я правди зобов'язаний тільки ствердити факти на основі джерел“.

Отож, як бачимо, М. Чубатий, учений історик, з'ясував науковий стан справи пок. митрополита Полікарпа ось так: жадної речової критики його тези про пок. Митрополита, опертої на історичних фактах, не було; ні жадної публічної статті чи оцінки, які фактами доказували б помилковість наведених тверджень, не було; більш критично та більш уважно з наукової точки зору ледве чи можна було справу науково представити, — отож його теза про пок. Митрополита Полікарпа є стовідсотково доказаним науковим фактом нашого об'єктивного шукача історичної правди. І, як логічну конклюденту всіх цих наукових тез, він цю свою наукову правду тепер публічно проголошує науковою неправдою і відкидає свою тезу ось як: „Все ж таки обидва джерела з російського походження і я, маючи тепер таке категоричне заперечення пок. Митрополита, що він не признав юрисдикції московської патріархії над собою навіть в теперішній час, з пошани до Голови Української Православної Церкви, готов прийняти це за правду і таке співзвучення вже зроблене в підготовленій англійській версії (Енциклопедії НТШ)“.

Прикрій присмак має ось ця заява, якщо візьмемо під увагу, що викликає її не наукове сумління та свідомість зробленої кривди пок. Митрополита Полікарпа, а — як М. Чубатий ясно спочатку пише — „коли нині я, як діючий містголова ГУ НТШ і один з авторів тої історії, забіраю публічно голос в цій справі, то тільки тому, що постійні, хоч необгрунтовані

закиди на адресу авторів тої Історії Церкви та НТШ вносять неспокій серед громадянства, а монокритичні читачі навіть переконують, що наша найстарша наукова установа, НТШ, дала наукову, стороннечу працю“.

Прикрій присмак мають „Висноження“ М. Чубатого „в справі Історії Церкви в Енциклопедії НТШ“, що не є жадними „висноженнями“, а в дійсності лише грубо спізненим відкиданням неправди у відношенні до пок. Митрополита, хоч автори бракує наукової відваги й широти своєї заяву так і назвати і направити тим прилюдно зроблену кривду Небіжчиків й української науки.

Гіркий присмак має М. Чубатого сучасна „пошана до Голови УАПЦ“ — Небіжчика, а його непошана до правдивості цього ж самого Митрополита за його життя... Мені не бракувало й не бракує відваги протиставитися цим методам М. Чубатого, і я ось тут бажав себе, як католика й науковця, відмежувати від них. Я почувався до обов'язку в наступній статті подати до прилюдного відома текст джерела М. Чубатого для його клевети на пок. Митрополита та заналізати його наукову методику при використанні цього джерела, щоб наша суспільність могла сама тепер рішити: де правда.

(Продовження буде).

Бувши губернатор Чарльз Едмон погодився бути головою нової організації, що називається „Американці за Американську Акцію“. Початок цієї організації лежить в тому комітеті, який зібрав був три мільйони підписів проти догани сенаторові Джозефові МакКарти. Цей комітет очолював ємеритовий контрармірал Джан Дж. Кромеллі. Нова організація мріє про десять мільйонів членів.

Подавкового урядовця Ліонарда Гріна з Нью Йорку засуджено за те, що робив фальшиві викази і сам не заплатив податку за 1951 рік. Йому загрожує кара до 11 років тюремного ув'язнення до 30,000 доларів.

МІСІЯ ХРУЩОВА В ПЕЙПІНГУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Китаю з Радянським Союзом і країнами народної демократії зростає і розвивається з кожним днем завдяки беззастановно зростаючому співробітництву і взаємній допомозі“.

Наприкінці промови прем'єр комуністичного Китаю знову повернувся до 3-х єдиних Держав (Тайвань) буде „визволені“ Він сказав: „В ім'я здійснення єдності нашої країни китайський народ неодмінно визволить Тайвань і повністю завершить об'єднання всієї країни“.

З довгозвезної промови Хрущова замініти такі уступи:

„Після розгрому гітлерівських полчищ на Заході і закінчення війни в Європі Радянська Армія прийшла на допомогу китайському народові в його боротьбі проти японських імперіалістів... Радянський народ завжди глибоко співчував національно-визвольній боротьбі китайського народу проти чужоземних гнобителів, всемірно підтримував П. Радянський уряд ще в 1919 році виклав основи своєї зовнішньої політики щодо Китаю. Він відмовився від усіх привілеїв, захоплених царизмом у Китаї, проголосив політику дружби радянського і китайського народів... В період другої світової війни дружба великих народів СРСР і Китаю була скріплена спільно пролітою кров'ю китайських і радянських бійців у боротьбі проти імперіалістичної Японії. Утворення Китайської Народної Республіки створило сприятливі умови для вічної дружби і всестороннього політичного, економічного і культурного співробітництва між народами Радянського Союзу і Китаю. Непокитною основою для цієї братерської дружби став договір про дружбу, союз і взаємну до-

могу, укладений 14 лютого 1950 року між Радянським Союзом і Китайською Народною Республікою... Ось уже п'ять років ідуть пліч-о-пліч народи Радянського Союзу і Китайської Народної Республіки, безкорисливо допомагаючи один одному, і дружба між ними перетворилась в таку могутню силу в справі збереження і зміцнення миру в усьому світі, рівної якій немає і не було в історії людства... Радянський уряд на прохання уряду Китайської Народної Республіки надає широкую допомогу для здійснення планів економічного будівництва Китаю. До кінця 1959 року Радянський Союз візьме участь у будівництві і реконструкції 141 великого промислового підприємства... Ми не хочемо війни, але як і всі імперіалісти, які втрачають самовладання, наслідяться розв'язати проти нас війну, то імперіалізм знає повного краху“.

Відносно планів комуністичного Китаю збройною силою захопити острів Формозу (Тайвань) Хрущов сказав: „ЗДА всіляко перешкоджають китайському народові повністю відновити територіальну цілісність своєї Батьківщини, визволити острів

Тайвань, законно і невід'ємну частину Китаю... Радянський народ підтримує рішення китайського народу визволити своїх братів, які ще мучаться в ярмі гомінданівської клітки на острові Тайвань, диківудати зрадницьку банду Чан Кай-ші, що опалася там... Тайвань буде визволений і воз'єднаний з усією своєю великою країною — Китайською Народною Республікою“.

Це становище Хрущова відносно Формози, китайського національного уряду Чінг Кай-шека і 3-х єдиних Держав, з'ясоване в його промові в Пейпінгу, цілком підтримує тепер СССР в Об'єднанні Націй.

Відвідини советської урядової делегації під проводом Хрущова в Пейпінгу показують, що нема тепер жадних виглядів на розірвання союзу між СССР і комуністичним Китаєм. І не може бути мови про те, щоб у недалекому майбутньому китайські комуністичні лідери „збутувалися“ проти Москви, як це зробив був Тіто кілька років тому. В інтересі обидвох найбільших тоталітарних комуністичних держав — стояти якнайтісніше в одному фронті проти західного демократичного світу.

А. Б.

ЧИТАТЕ „СВОБОДУ“

УВАГА! ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. І ОКОЛИЦЯ!
ГІЗДО НОВАКОВ „ЛІСОВІ ЗВІРЯТКА“
при Платонів Станції
— влітку

для дитини Джерзі Сіті й околиці

ВЕЛИКУ ДИТЯЧУ МАСКАРАДУ

В ДНІ 13-го ЛЮТОГО 1955

в залі У. Н. Дому, 181-183 Fleet St., Jersey City, N. J.
Багато несподіванок. — Початок точно о. год. 8-й попол.
Вступ: Старші \$1.00 — діти 50¢.

УВАГА! — УКРАЇНСКА КАТОЛИЦЬКА
ПАРАФІЯ У ВУНСАКЕТ, Р. АП.
запрошує на

ЗАБАВУ — ЗАПУСТИ

НЕДІЛЯ, 13-го ЛЮТОГО Ц.Р.

Зал: 540 Блекстон Ст. Музика: ЕХО

THE LADIES' SODALITY OF ST. MICHAEL'S UKR.
ORTH. CHURCH, WOONSOCKET, R. I.

Is sponsoring a

Valentine Dance

on Saturday, February 12, 1955

at PARISH HALL, 74 HARRIS AVENUE,

Music by Mickey Karol and his Polka and American Orchestra.

Dancing from 8 to 12.

ALL ARE WELCOME!

Увага! Нью Йорк і околиця! Увага!

ВІДІЛИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ

— влаштується —

ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ

в суботу, 12-го лютого 1955 р.

о год. 8:30 вечора

у великій залі Українського Народного Дому

140-142 — 2nd Avenue, New York, N. Y.

До танців приграватиме першорядна орк. Н. Антошкова.

Смачний буфет у заряді Вп. Пань Союзу Українок.

Стрій довільний. Вступ \$1.50

Союз Українок Америки в Нью Йорку має честь запросити ВШановне Громадянство Нью Йорку й околиці на їхню першу щорічну забаву.

Комітет.

Культурна нація шанує своїх діячів!

ВИПІСЛА КНИЖКА

МИСТЕЦТВО І ГРОМАДІ

М. ДОЛБІНЬСЬКОГО

40 літ праці Юлії Шустакевич.

Ціна \$1.00

Можна набути в книгарні „Свободи“

„СВОБОДА“

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Увага! Пасейк, Н. Дж. і околиця! Увага!

ЗАХОДОМ СЕСТРИЦТВА СВ. ПОКРОВИ при укр. прав. церкві в Пасейку

— влаштується —

КОНЦЕРТ

в неділю, 13-го лютого 1955 р.

В ЦЕРКОВНІ ЗАЛІ, 45 Hope Ave., PASSAIC, N. J. о год. 6:30 вечора.

Виступить знаний квартет Бандуристів, який відспіває багато українських пісень при акомпаніменті їхніх бандур.

На цей Концерт запрошуються всі українці з Пасейку й околиці.

Комітет.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ В НЬО ЙОРКУ

ПІВРІЧНІ ПОПИСИ

Субота, 12-го лютого, год. 7:30 веч.

ЗАЛ

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ, 149 — Second Avenue, New York City.

Неділя, 13-го лютого, год. 7. веч.

ЗАЛ

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ, 149 — Second Avenue, New York City

Участь беруть учні клас:

фортепіану, скрипки, бандури, сольєспіву, мистецького слова і струнний ансамбль.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР В АМЕРИЦІ

під мистецьким керівництвом

Йосипа Гірняка

ЛІМА:

„ПЕРЕСАДЖЕНІ КВІТИ“

п'єса на 3 дії з життя української еміграції нагороджена на конкурсі ЗУАД-у

Передпродаж квитків в крамниці „Базар“ (перед виставою в касі Театру).

СУБОТА, 19. ЛЮТОГО 1955 Р.

В ЗАЛІ ГОРОЖАНСЬКОГО КЛЮБУ

847. N. Franklin Street, Philadelphia, Pa.

Початок о 7-й годині вечора.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАН- ТІВ ЗА ПРОДОВЖЕННЯ ЗАКОНУ ПРО ВІЙСЬ- КОВУ СЛУЖБУ

Вашингтон. — Палата Репрезентантів більшістю 394 до 4-ох голосів прийняла законопроект про продовження закону про примусову військову службу на чотири роки, це значить до 1959 року. Цього продовження добивався уряд президента Айзенгауера з огляду на те, що міжнародна ситуація вимагає більших сил ЗДА, а без обов'язку примусової служби не можна було втримати збройні сили цієї країни на висоті 2,850,000. Проти цього законі опротестували чотири републіканські конгресмени: Н. М. Мейсон, Ю. Л. Бурдін, Клар Е. Гоффман і В. Сміт. Цей законопроект йде тепер до Сенату, де є певне його прийняття. Палата Репрезентантів прийняла в цьому законопроекті такі поправки: 1. Затримати також і всі ті привілеї, якими

Айзенгауер пропонує видати сім більйонів на будову шкіл

Вашингтон. — Президент Айзенгауер вислав до Конгресу звернення, в якому пропонує видати впровадженні трьох років сім більйонів доларів на будову нових будинків для народних шкіл. Ці гроші мали б видати федеральний уряд, стейт-логісистири та місцеві самоуправи. Згідно з президентним проєктом федеральний уряд мав би подарувати на цю ціль 220 мільйонів доларів та видати позичку на суму 900 мільйонів доларів, щоб допомогти збудувати 300,000 класних приміщень. На президентів пропозиції, що демократичного Конгресу, фахівці від шкільництва в Конгресі заявляють, що цей президентський проєкт важко буде здійснити, бо майже одна чверть стейтів не має права затримати позички.

Вважають, що уряд платить замало за атомові матеріали

Вашингтон. — Директор Едісон Компані в Дітроїті, Волтер Селлер, заявив на Спільній Конгресовій Комісії Атомової Енергії, що уряд пропонує такі низькі ціни за атомові матеріали, що вони аж ніяк не спонукають приватні фірми будувати атомові фабрики. Згідно з атомовим законом, усі атомові матеріали, вироблювані приватними фірмами, з огляду на безпеку країни, мають бути про-

„Вето“ проти підвишки платні поштовикам

Вашингтон. — Генеральний поштоматер Артур Е. Соммерфелд заявив на Сенатській Протестній Комісії, що він рекомендуватиме президенту Айзенгауеру „вето“, якщо Конгрес ухвалить більшу підвишку поштовикам як п'ять відсотків. Голова цієї комісії сенатор Олів Канектон шість разів законопроект про підвищення платні поштовиків, який ухвалив Конгрес, а минулого року президент Айзенгауер поставив вето проти більшої підвишки як п'ять від-

Комісар імміграції признає неспорядки в уряді

Вашингтон. — Комісар імміграції, генерал-лейтенант Джозеф М. Сінг, визнаючи на Конгресовій Комісії про те, чому досі не депортовано усіх тих чужинців, перебувають в країні, заявив, що в цьому винні неспорядки в імміграційному відомстві, інтервенції членів Конгресу, а також деякі урядові імміграційного Уряду, хоч і заперечив, що вони робили це з незаконних спонук. Під час пе-

Труднощі в американсько-канадських відносинах

Вашингтон. — На конференції, на якій обговорювалися справи американсько-канадських відносин, канадський міністер крайового здорovia і добродійності, Пол Мартін, сказав, що труднощі між цими двома країнами вирішили через те, що „ваш уряд бажав мати волю накласти великі обмеження на привіз сільсько-господарських продуктів із Канади“.

Літак, що піднімається і приземлюється як гелікоптер

Нью-Йорк, Н. П. Корпорація Белл Ейркрафт випробувала турбомоторний літак, який може підніматися і приземлюватися вертикально. Цей малий двомоторний літак не потребує розгону до швидкості, щоб піднятися при допомозі окремого турбодвигуна, а потім, вилучивши цей мотор, летить горизонтально, як звичайний літак типу „Супер Сейбер“. Кілька днів тому Ейркрафт в Глен Рідел, Па., випробувала подібний літак.

Наймолодший український інженер

Нью-Йорк. — Борис Свєт-Левічський, син інж. Романа і Євгенії Левічських з Бронксу, Нью-Йорк, закінчив цим самим інженерські студії у Сіті Коледжі в Нью-Йорку, де отримав диплом ВСЕ. Борис Левічський був наймолодшим між всіма своїми товаришами, бо скінчив цю школу 20 років. Родина панства Левічських приїхала сім років тому до Америки і всі її члени належать до Українського Народного Союзу, Відділу „Дністер“ в Нью-Йорку.

Ніколай Булганін — наступник Маленкова

Москва. — Наступник Георгія Маленкова, маршал Ніколай Булганін не є насправді військовим людиною і дійшов до свого титулу внаслідок завдяки останній війні та ласці Сталіна. Тому він має опінію „політичного маршала“, щось ніби „політикою“ для догляду за льолячистою совєтських збройних сил. Булганін народився 1895 року (мас 60-й рік) в родині робітника і після вибуття Жовтневої революції служив у Чека, звідки перейшов на офіційну працю в Московському Совєті. Незабаром став його головою, виконуючи фактично функції посади начальника. За його урядів будівництво в Москві пішло, яку враховано в особисту заслугу Булганіна. В 1938 році став головою Державного Банку з наступом

„Бачу ясно свою вину...“

ТЕКСТ ЗАЯВИ МАЛЕНКОВА ПРО ЙОГО РЕЗИГНАЦІЮ З ПОСТУ ГОЛОВИ РАДИ МІНІСТРІВ

Москва. — „До голови Спільного засідання Союзу Рад Раді Національностей. Прошу вас подати до відома Верховної Ради СРСР мою прохання звільнити мене з посту Голови Ради Міністрів СРСР. Моя прохання повинна бути поділом обміркована з суворою необхідністю скріпити унітарність у Раді Міністрів і потребу мати на пості голови Ради Міністрів іншого товариша з більшим досвідом у державній праці. Я бачу ясно, що при виконанні складних і відповідальних обов'язків голови Ради Міністрів, на мене впливав негативний мій недостатній досвід у низовій праці і те, що я не мав нагоди перевести в міністерстві чи в деяких економічних установах безпосереднього нагляду над окремими ділянками національного господарства. Вважаю також за свій обов'язок ствердити в цій своїй заяві, що тепер, коли Комуністична партія Союзу СРСР і робітничі нашої країни докладають всіх зусиль для якнайбільшого розвитку сільського господарства, я бачу особливо ясно свою вину і відповідальність за незадовільний стан сільського господарства, тим більше, що на протязі ряд років на мені лежав обов'язок контролювати і керувати центральними господарськими установами та працю місцевих адміністрацій і партійних організацій в галузі сільського господарства.“

Комуністична партія, з ініціативи і під проводом Центрального Комітету КПСС, вже виготовила і передала в життя ряд далекосяжних заходів, щоб поліпшити стан сільського господарства. Серед цих важливих заходів є

Скінчення Маленкова заскочило всіх

„депутатів“ і закордонних дипломатів

Москва. — Спільне засідання Союзу Рад і Совєта Національностей розпочалося у великій Залі в Кремлі, у віторок о год. 1-й попол. себто о год. 8 вечора нашого часу. На самому початку засідання голова Союзу Рад, А. С. Алексєєв, відчитав листа Маленкова із заявою про його резигнацію з становища голови ради міністрів СРСР. Цей лист викликав величезне здивування. Всі „депутати“, а також члени дипломатичного корпусу, що сиділи в дипломатичній лонжі, застигли, наче від несподіваного удару грому, і звернули погляди на Маленкова, який сидів мовчки, з неспоряданим виразом на товстому обличчі, поміж дев'ятьма членами Секретаріату Комуністичної Партії Союзу Рад. Після закінчення заяви Маленкова, в смертній тиші, прем'єр Російської СФРП, Пузанов, встав і „запропонував“ прий-

няти резигнацію Маленкова, на що всі „депутати“ мовчки піднімали руки. Після того засідання відложено до 4 год. пол. Коли воно відкрилося, то на висесення Хрущова новим головою уряду „призначено“ маршала Ніколая Булганіна. В колі закордонних дипломатів звертають увагу, що це перше в історії більшовицької держави її прем'єр „резигнував“. Перші коментарі на цю подію були такі: Маленков „добровільно“ резигнував“ програвши боротьбу за владу, яка тодішній серед кремлівських вельмож з першого ж дня після смерті Сталіна. Припускають, що безпосередньою причиною „резигнації“ стала вимога Хрущова пересунути всю увагу знову на важку промисловість і воєнну продукцію, а в супереч протігів розв'язку промисловості, що продукують товари першої потреби.

Закінчується евакуація Тачену

Тайпег. — У віторок до год. 4-ої пол. евакуйовано вже всі цивільні мешканці з острова Горішнього Тачену і розпочато евакуацію їх з Долішнього Тачену. Перевезено до того часу 7,100 осіб, чоловіків, жінок і дітей, в тому числі також чимало вояків. Військові командиранці націон-налі-китайської армії видали наказ про евакуацію також націонал-китайського військового гарнізону на острові Тачен, себто

МОЛОТОВ ЗНОВУ ПОГРОЖУЄ АМЕРИЦІ

ТВЕРДИТЬ, ЩО СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ ПЕРЕВИЩУЄ ЗДА АТОМОВОЮ І ВОДНЕВОЮ ЗБРОЄЮ. — ПОВТОРЯЄ ДАВНІ ОБВИНУВАННЯ І ПОГРОЗИ

Москва. — Коли після коротенької промови Нікіти Хрущова з „пропозицією“ призначити Булганіна прем'єром на місце Маленкова, переведено впровадженні 5 хв. ту змину, — першим в дебаті Верховного Совєту забрав слово міністер закордонних справ СРСР Вячеслав Молотов. У довгій промові на тему міжнародної ситуації і закордонної політики Сов. Союзу, Молотов вказав на ті зміни, які зайшли у світі після першої і після другої світової війни, вказавши, як спершу Совєтський Союз прийшов на зміну царській Росії, як покинула одна комуністична держава, та як потім, після другої світової війни, майже половина населення Європи, коло 300 мільйонів людей, вступили на шлях соціалізму і демократії. У промові тих „соціалістичних“ держав стоїть Совєтський Союз, „або, вірніше кажучи“, поправився Молотов, Совєтський Союз і комуністичний Китай. Оскільки ж нині цілою довгою промовою Молотова було підкреслювання гегемонії сили Сов. Союзу. Вона, мовляв, цілком достатня, а навіть перевищує силу 3-єдинених держав, при чому він твердив, що вороги СРСР знову помиллялися, коли рахували, що більшовики збу-

дують водневу бомбу щойно за 15 років: „совєтський народ“, мовляв, здобув б їй ділянку такі осіги, що „3-єдинені держави опинилися позаду“. Молотов знову атакував по давньому Паризький договір. Він заявив, що коли б не прийшло до ратифікації того договору, то Москва готова запропонувати, щоб з Астері забрано всі чужі війська негайно, ще перед підписанням австрійського мирного договору. Коли ж Паризький договір про озброєння Західної Німеччини буде ратифікований, то Москва створить сильний військовий блок всіх „загрозлених“ держав, себто СРСР і його сателіти. „Можете бути певні — чванкуватого заявив Молотов — що ми не зупинимось в обличчі того нового факту“. Зрештою, у промові Молотова не було нічого такого, чого він і інші совєтські вельможі не казали вже раніше, стараючись з алякаття вильний світ та перетягти на свою сторону тих, які вагаються в справі Паризького договору і держави Азії і Африки.

Совєти хочуть ще одної міжнародної конференції

Москва. — Вислідом трьох нарад, що їх мав англійський амбасадор в Лондоні, сер Вільям Гайтер, з Молотовим наприкінці січня й на початку цього місяця лютого, була совєтська концепція нової міжнародної конференції для справ Далекосходу, на якій не було б представників національного Китаю, але на якій був би комуністичний Китай. Молотов хотів, щоб така конференція відбулася в Нью-Делі чи в Імпоу місті Індії. Це є давня амбіція Індійського прем'єра Неру відіграти роль митрополита на Далекосході і він не заперечує поглядів, що знає найкраще комуністичний Китай і має найбільший вплив на Чу Ен-лая. І він і його репрезентант в ОН Крішна Мену, ворожий 3-єдиненій державі, давню стійку на становищі, що весь клопіт на Далекосході походить від підтримання Америкою Чіанг Кай-шека та його союзників.

Дальші угодівські плани Англії

Лондон. — Нав'язуючи до признання, що його міністер Іден зробив у палаті громад про те, що прибережні острови Матсу і Кімію безперечно належать до Китаю, опозиційні соціалістичні посли наполягали на тому, щоб Іден пішов ще крок далі і признав, що комуністичний Китай має слушне право на ці два прибережні острови. Іден все таки, на велике пересерд соціалістичної опозиції, не дав себе змусити до такої заяви, заявивши, що він „ще не готов до заяви в цій справі“. Ще більш розгнівався опозицію заява Ідена на запит чи Англія підтримува-

Камбоджа висловить довіру королеві

Фномпенг. — Пів мільйона населення Камбоджі, одної з трьох країн Індокитаю, покликано висловитися у публісній церемонії у величезній кількості дасть ствердливий відповіди. Король Камбоджі розпочав був з французими боротьбу за політичну незалежність в червні 1952 року. 17 квітня ц. р. мають там відбутися вибори до парламенту.

В СВІТІ

● Маршал Клементій Ворошилов, як голова Верховного Совєту СРСР, отже як президент Совєтського Союзу, прийняв вірну грамоту від нової комуністичної амбасадора Лью Гішлі, обіймаючи ним куртуазними звичаями, в яких підкреслено, що ніколи не „совєтський“ і китайський народи не були так заприязнені і не мали таких однакових цілей, як тепер.

● Конгрес-адмірал Томас Комб, який перебуває тепер у Барселоні в Іспанії, заявив, що підпорядкована йому Шоста американська флотія, яка перебуває на водах Середземного моря, перебуває в стані бойового потягу. Однак, він зазначив, що не дістав ніяких наказів у зв'язку з загрозливою ситуацією на Далекосході.

● Льюїс Лорен, прем'єр Канади, дістав щогорічну нагороду „Мир Лондону“. На спеціальній церемонії в Нінстон Черчил передав йому нагороду і виголосив промову про його чесноту. З цієї нагороди було зв'язано деякі копійки податки, і тому Черчил підкреслює, що серед чеснот Лорена є також властивість точно платити податки.

● Конгрес-адмірал Томас Комб, який перебуває тепер у Барселоні в Іспанії, заявив, що підпорядкована йому Шоста американська флотія, яка перебуває на водах Середземного моря, перебуває в стані бойового потягу. Однак, він зазначив, що не дістав ніяких наказів у зв'язку з загрозливою ситуацією на Далекосході.

Дорадник армії Адамс зрезигнував із свого становища

Вашингтон. — Дорадник армії Джан Дж. Адамс, який був одною з головних осіб у спорі між армією і сенатором Джозефом МакКарти, зрезигнував із свого становища. Секретар армії Роберт Т. Стивенс прийняв цю резигнацію, яка обов'язує з 31 березня цього року. Досі кілька разів поширювалися поговори про уступлення Адамса і Стивенса, Сенатор Чарльз Е. Поттер домагався, щоб Адамс і Стивенс залишили свої пости, бо громадянство втратило довір'я до них. Секретар армії Стивенс давав Адамсові задоволення і постійну підтримку. Сенатор МакКарти не хотів дати в цій справі жадного висноження, кажучи, що треба б це вистіти й прийняти кілька інших резигнацій. Демократичний голова Сенатської Постійної Спідкої Підкомісії Джан Л. Менделлен заявив, що його підкомісія покличе на переслухання Адамса в справі почесного звільнення з військової служби майора-лікаря Ірвінга Переса.

Віце-президент Ніксон прибув до Гаваї

Гаваї, Куба. — Віце-президент Річард М. Ніксон прибув літаком разом із дружиною до столиці Куби Гаваї. Його літак спізнився на 65 минут внаслідок зіпсуття мотору. Разом із президентом полетів і асистент державного секретаря для міжамериканських справ Генрі Ф. Голланд, також із дружиною. Ця подорож подумана президентом Айзенгауером як поїздка доброї волі до країн Середньої Америки, і віце-президент відвідав під час неї такі країни: Кубу, Мексико, Гватемалу, Ель Сальвадор, Гондурас, Нікарагуа, Коста Рі-

Тефти проти високих митних тарифів

Вашингтон. — Конгресмен Чарльз П. Тефти гостро критикував на Конгресовій Комісії Способів і Метод тих конгресменів, які висували проти зменшення митних тарифів від товарів, що прибувають із закордону. Він заявив, що деякі конгресмени готові пожертвувати комуністам Японію, аби не допустити до ЗДА дешевих японських худок та нитяних виробів. Тефти вказували на те, що Конгрес дав повноваження Айзенгауеру для оборони Формози, але деякі конгресмени не дбають про те, що така велика країна, як Японія, змушена торгувати з комуністичними державами і бути економічною від них залежною, бо „дешеві і зажерливі“ люди не хочуть погодитися на зменшен-

В АМЕРИЦІ

● Крайовий Пресовий Клуб у Вашингтоні вибрав на свого члена уперше в історії цього товариства негра Льюїса Р. Лоттера. Цей клуб існує 47 років. За прийняттям Лоттера голосували 377 членів, а проти — 281.

● Президент Айзенгауер виступає на полігоні до секретаря скрабу Джорджа М. Гоффмана в Джорджії, де поновлятиме на перелісці. Президент планує виїхати з Вашингтону в четвер увечері, а повернутися до столиці в неділю. В поїзді йому допомагатимуть гончі собаки і загаячі на конях.

● Ірландський шах відвідав у Нью-Йорку студента Ірландського студента, який прибув до ЗДА студентом адміністрації підприємств. Студент жалювався, що не може бути на прийнятті в честь шаха, і коли шах про це довідався, то відвідав свого хворого земляка в шпиталі.

● Мисливський суд в Брукліні покарав гришного 25 доларів мисливця-власника мешканця за те, що тримав в мешканні більше як по десять галонів нафти, якою палить в печі.

● Віце-президент Річард М. Ніксон, конференції із кубинськими урядовцями, заявив, що ЗДА допоможуть кубинському народові, зокрема цюрою. Ніксон відвідав генерал-майора Ф. Батісту в його приватному маєтку.

● Тринадцять новобранців університету штату Пенсильванія в Нью-Йорку, в якій протестували проти звільнення Іс з праці за те, що відмовився відповісти перед сенатською підкомісією на запитання, чи є він комуніст.

● 21-річна дівчина — валийка прибула до ЗДА, щоб впровадити сімхот тисини закохувати американських туристів відвідати Вально в Англії. В численних валийських колоніях у ЗДА поблизьку на праці і спитаних валийських іспанців. Вона прибула сюди коштом Британського Туристичного Товариства.

● Університет в Торонто збільшив платні своїм професорам від 400 до 1,800 доларів. Відтепер професори діставатимуть від 8,000 до 10,000 доларів річно, а найнижчі платні лекторам становитимуть від 3,500 до 5,000 доларів.